

РЕЦЕНЗІЯ
НА ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
ТА УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ЩОРІЧНИК "ПРОФЕСІЙНА
ОСВІТИ: ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ"

Аналіз сучасної соціокультурної ситуації у світі та Україні, що характеризується процесами глобалізації та євроінтеграції, засвічує, що саме на основі міжнародних наукових досліджень та міжнародної співпраці можуть бути вирішені сучасні освітні проблеми, які можна віднести до найбільш значущих соціально-економічних та екологічних викликів людської цивілізації, що увійшла у XXI сторіччя.

При цьому в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів особливого значення набувають проблеми професійної освіти, освіти впродовж життя, реалізація полікультурних тенденцій в освіті, що зумовлює необхідність спільного наукового пошуку і міжнародної наукової співпраці науковців Польщі і України. Саме на цій науковій та суспільній основі ґрунтується діяльність спільного наукового Польсько-Українського та Українсько-Польського щорічника "Професійна освіта: педагогіка і психологія", який видається в Україні з 1998 року за редакцією Тадеуша Левовицького та Юланти Вільш (Польща) і Івана Зязюна та Неллі Ничкало (Україна). За допомогою зазначеного наукового видання розширюється Українсько-Польська наукова співпраця, відбувається обмін ціннісними ідеями та новаторським досвідом. Важливо відзначити, що матеріали щорічника друкуються як українською та польською мовами.

На сторінках щорічника знаходять віддзеркалення багато важливих *теоретико-методологічних і практичних аспектів* освіти, дослідження яких має кардинальне значення для розвитку освіти як на національному, так і глобальному рівнях. Зокрема привертається увага на такі аспекти модернізації сучасної освіти, що потребують глибокої теоретико-методологічної рефлексії, як: інноваційні тенденції розвитку суспільства та їх вплив на сучасну освіту як суспільний інститут; нові перспективи розвитку освіти в контексті ідей сталого розвитку світового співтовариства; культурологічні і ціннісні виміри розвитку педагогічної освіти; аксіологічні засади створення національної та європейської єдності, що постають пріоритетною проблемою освіти в Польщі і Україні; фундаменталізація як дидактичний принцип сучасної освіти; міждисциплінарний напрям розвитку педагогічної теорії і практики; інноваційні засади педагогічного менеджменту; формування нового образу освіти в умовах неоліберальної глобалізації; педагогічна майстерність, творчість і технології у неперервній педагогічній освіті; проблеми розвитку сучасної освіти в полікультурному просторі глобалізованого світу.

На сторінках щорічника науковцями дружніх країн також обговорюються такі аспекти модернізації освіти, як: концепція професійної підготовки фахівців різних галузей господарства: її зміст, шляхи реформування, цілісність навчання і виховання, проблематика поділу і вибір спеціальностей; освітні і виховні програми; виховна проблематика у широкому розумінні; забезпечення викладачів навчальними засобами; професійна орієнтація і порадицтво; підвищення кваліфікації й удосконалення; освітянська інфраструктура.

В останньому номері щорічника висвітлюються декілька напрямів дослідження. У першій частині "Цивілізаційні зміни. Ринок праці і освіта" висвітлюються такі проблеми, як освіта в контексті сучасних соціокультурних змін (В. Кремінь), ринки праці і трудова міграція, сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх економістів у вищій школі.

У другій частині, присвяченій філософським, аксіологічним, педагогічним та психологічним аспектам освіти розглядаються проблеми кризи цінностей як катастрофи суспільства і держави (І.Зязюн), фундаментальні і прикладні педагогічні дослідження (С. Гончаренко), наскрізні цінності у змісті навчання і виховання майбутніх педагогів, аксіосфера гуманістичної педагогіки, європейські здобутки і перспективи інтерналізації вищої педагогічної освіти.

У третій частині "Неперервна освіта дорослих" висвітлюються такі інноваційні напрями науково-педагогічного дослідження, як польські дескриптори рівнів професійної кваліфікації у контексті учіння протягом життя, освіта дорослих як соціокультурний інститут, сучасні тенденції розвитку європейської політики у галузі освіти дорослих, організаційно-педагогічні умови професійної підготовки педагогічного персоналу в американській системі освіти дорослих, сучасні мультимедійні засоби у неперервному навчанні.

У четвертій частині "Професійна діяльність – компетенції працівників" висвітлюються такі проблеми, як розвиток енергоефективної компетентності виробничого персоналу підприємств, кваліфікаційні рамки як засіб визначення ефектів учіння, вимоги до сучасних менаджерів, управління інтелектуальною власністю у вищих навчальних закладах, комунікація учасників процесу праці з огляду на тип зворотного зв'язку між ними.

У п'ятій частині "Вчитель професійної освіти" подаються результати дослідження проблеми професійні компетенції вчителів за умов істотних змін в освіті, складові професійно-педагогічної освіти викладача вищої школи, підготовка майбутніх учителів трудового навчання в педагогічній спадщині Д.Тхоржевського. У частині шостій подаються нариси з історії освіти.

Відтак, освіта ХХІ століття вимагає усвідомлення, успадкування,

трансляції та збереження загальнолюдських цінностей на етнокультурному, міжкультурному та полікультурному рівнях. Розвитку полікультурної палітри України сприяє вивчення соціокультурних, освітніх реформ дружнього польського народу та видання Польсько-Українського та Українсько-Польського щорічника.

Дубасенюк О. А., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Житомирського державного університету імені І. Франка;

Вознюк О.В., кандидат педагогічних наук, докторант кафедри педагогіки Житомирського державного університету імені І. Франка.